

EXERCICIS

[01] A partir de les dades següents:

Preu (Pts.)	Quantitat Demandada	Quantitat Ofertada
5	9	2
15	7	4,5
25	6	6
35	4,5	7
45	3,5	8
55	1,5	8,75
65	2	9,5
75	1	10

Es demana:

- (a) Representa gràficament les corbes d'oferta i demanda.
- (b) On s'assoleix el punt d'equilibri?
- (c) Explica com s'obté la funció d'oferta i la funció de demanda.

[02] Si les funcions d'oferta i de demanda del mercat de la cervesa, mesurades en caixes, són: $D(p) = 70.000 - 100 \cdot p$, $S(p) = 35.000 + 100 \cdot p$

Es demana:

- (a) Representa gràficament les corbes d'oferta i demanda (paper milimetrat) i i identifica la quantitat i el preu d'equilibri.
- (b) Suposa que s'introdueix un impost de 70 pessetes per caixa.
 - (1) Qui suportarà aquest impost?
 - (2) Representa gràficament la nova taula d'oferta i de demanda i determina el nou punt d'equilibri.
 - (3) Calcula el percentatge de l'impost que es trasllada al consumidor i al productor.

[03] Suposem que el preu de les entrades d'un partit de futbol són de 1.200 pessetes i el nombre d'espectadors que habitualment hi assisteixen és 70.000. L'entitat esportiva preveu reduir el preu de l'entrada fins a les 800 pessetes i el nombre d'espectadors estimat passaria a ser de 105.000.

Es demana:

- (a) Demuestra numèricament quina seria l'elasticitat de la demanda (en el punt A i B i, l'elasticitat arc) davant la variació del preu i argumenten els resultats obtinguts.
- (b) Quin seria l'ingrés total que aconseguiria l'entitat esportiva en el punt A? I en el punt B?
- (c) Defineix què entens per ingrés marginal.
- (d) El gerent de l'entitat esportiva et demana que l'assessoris, des del punt de vista de l'ingrés marginal, sobre la conveniència o no de portar a terme aquesta previsió (reduir el preu de l'entrada). Comenten el resultat.
- (e) Des del punt de vista econòmic, si es realitzés la reducció del preu de l'entrada, es podria considerar com a un desplaçament de la demanda? I, en tot cas, cap a on es desplaçaria (esquerra o dreta)? Argumenta-ho.

[04] Suposa que l'estadi on s'havia de jugar el matx de l'exercici anterior és clausurat per sanció de la Federació de futbol. El motiu és degut a que un reduït grup de seguidors de l'equip va llançar diferents objectes al camp durant un partit previ; cosa que ha obligat al club esportiu a llogar un altre escenari per tal que el partit es pugui realitzar el cap de setmana vinent. Finalment, se n'ha trobat un de disponible; la capacitat total del qual és de 55.500 espectadors i, ens han comunicat que el cost total del lloguer d'aquest s'ha estipulat en 72,6 milions de pessetes

Es demana:

- (a) Quina serà la quantitat econòmica que deixarà d'ingressar l'entitat esportiva davant d'aquest malaurat fet si sabem que el preu final de l'entrada serà mantingut a 1.200 pessetes i que les localitats disponibles s'esgoten.
- (b) Es pot considerar com a un moviment o com a un desplaçament de la corba de demanda o de l'oferta? I, en tot cas, cap a on (esquerra o dreta)? Per què? Argumenta-ho clarament.
- (c) Aquesta situació pot originar algun problema addicional a l'entitat esportiva? En cas afirmatiu, quin?
- (d) Representa gràficament la nova situació. *[no oblidis representar també la situació inicial]*.
- (e) Quin seria el benefici resultant per a l'entitat esportiva un cop disputat aquest matx? Calcula'l.
- (f) ¿Quines altres mesures podria adoptar el club per intentar alleugerir aquesta pèrdua de recursos econòmics?

[05] Suposem que la demanda de treball ve donada per la següent funció: $q = 7.000 - 20 \cdot w$ (on w representa el preu o salari per hora treballada que s'ha de pagar al treballador) mentre que l'oferta per: $q = 80 \cdot w - 3.000$

Es demana:

- (a) Representar gràficament les corbes d'oferta i demanda de treball i determinar el salari (preu d'equilibri a pagar al treballador per hora treballada) i el nivell d'ocupació (quantitat de persones disposades a treballar a aquest salari d'equilibri).
- (b) Suposa que el salari mínim es fixés a 125 pessetes l'hora. Explica com afectaria al nivell d'ocupació o de contractació real de l'economia. (per exemple, pots calcular els ingressos totals salarials del treballador abans i després de la fixació del salari mínim i veure el tipus d'efecte, positiu o negatiu, que es produeix vers el poder adquisitiu del treballador, de l'empresa, etc.). Raona la resposta.

[06] *"EL CONSUM DE PA AUGMENTA A TOTA LA UNIÓ EUROPEA, PERÒ BAIXA A ESPANYA"*

Del 1989 al 1993 va augmentar un 3% el consum de pa a Europa. En canvi, a Espanya el 1993 es van consumir 33 quilos menys de pa per habitant i any respecte al 1987. Causes: dietètiques, manca de qualitat i varietat en l'oferta, publicitat agressiva de productes substitutius, etc.

El pa ha estat sempre l'aliment preferit pels europeus i el més consumit. Des de fa uns anys la demanda s'ha diversificat i ara els consumidors busquen els productes de més qualitat i els considerats més naturals.

El creixement del mercat europeu del pa ha anat paral·lel a l'augment del nivell de vida. Apareix la moda dels productes naturals (farines integrals, sense conservants ni colorants).

El pa representa el segment de mercat dels derivats dels cereals més important, amb un valor global de la producció de 46.297 milions de dòlars durant el 1993 (amb unes variacions previstes de: pa +3 %; cereals + 11,7 %; farina +2,5 %; productes per a l'esmorzar +7,4%; pasta +7,1 %; arròs +2,1 %)."

Avui, 27 de febrer de 1995

QÜESTIONS

- (a) Llegiu l'article i expliqueu com la disminució de la demanda de pa pot afectar el preu de mercat d'aquest producte. Raoneu-ho d'acord amb l'estructura del mercat de competència perfecta. [1 punt]
- (b) Expliqueu el concepte de variació d'una variable econòmica en un any determinat. Apliqueu-lo al cas del mercat de derivats dels cereals si la variació del 1993 va ser del 5%, i calculeu el valor de la producció el 1992. [1 punt]
- (c) Esmenteu les condicions que es requereixen per tal que un mercat sigui competitiu i apliqueu-les al mercat del pa. [2 punts]
- (d) Analitzeu els paràmetres que determinen la forma i la posició de la corba de demanda i de la corba d'oferta d'un mercat. Apliqueu-los al cas del mercat del pa. [2 punts]

[07]

"EL MINISTERI D'INDÚSTRIA PRETÉN QUE EL PREU DE L'ELECTRICITAT S'ORIENTI PEL MERCAT

El nou marc regulador busca una formació de preus basada en la competència, l'efecte de la qual finalment hauria d'abaratir el rebut de la llum. Les tarifes ja no s'ajustaran amb l'anomenat marc estable creat el 1986. En aquest marc, ENDESA venia la seva electricitat a la resta d'empreses elèctriques a un preu més alt que el dels seus competidors.

El nou protocol regulador suprimeix aquest règim específic que afavoria ENDESA. Actualment la distribució de l'energia elèctrica és realitzada per unes poques empreses: FECSA, Enher i Hidruña a Catalunya, Sevillana de Electricidad a Andalusia, Unión Fenosa a Madrid i a Galícia, Iberdrola a les dues Castelles i a València, ESZ a Aragó, Hidrocantàbrico a Astúries i a Santander.

L'escenari consagra dues grans companyies, ENDESA i Iberdrola -l'anomenat duopoli elèctric-, però estableix també les condicions de supervivència de dos grups més de dimensió més petita com són Hidroeléctrico del Cantàbrico -controlada indirectament per La Caixa- i Unión Fenosa."

El País, 19 d'octubre de 1996

- (a) Definiu el concepte de *monopoli natural* i apliqueu-lo al cas del servei de distribució elèctrica en un territori. Relacioneu-lo amb l'existència d'economies d'escala sempre creixents. [2 punts]
- (b) Definiu el concepte d'oligopoli i analitzeu quines conseqüències pot tenir sobre el preu de l'energia elèctrica al mercat espanyol l'existència d'una estructura com la descrita a l'article, en funció de l'estratègia de les empreses i de la regulació de l'Estat. [2 punts]
- (c) Expliqueu el concepte de preu d'equilibri en un mercat de competència perfecta. Raoneu les conseqüències de la fixació per part de l'Estat d'un preu de mercat que sigui superior o inferior al preu d'equilibri, mitjançant les corbes d'oferta i demanda d'un mercat com el de la gasolina. [2 punts]

[08]

"LA CAMPANYA OLIVERERA COMENÇA AMB UNA FORTA DEVALLADA DEL PREU DE L'OLI

Amb unes previsions de collita no inferiors a les 650.000 tones i preus a la baixa, ahir va començar la nova campanya oliverera. L'oferta de l'oli per a l'any que ve és més del doble que l'obtinguda en la campanya anterior, en la qual la collita va ser de 323.000 tones. En comptes dels preus de 700 pessetes per quilo en origen que es van arribar a pagar el darrer gener per un oli de cremar (el més pur), en aquest moment la cotització ha baixat fins a unes 540-550 pessetes i el descens seguirà fins a quedar molt per sota de 500 pessetes.

La rebaixa dels preus al consum ja es notarà les setmanes vinents, encara que la caiguda més forta no serà fins a finals d'any i principis del següent. El desembre de 1994, abans de la crisi, el preu de l'oli en origen era de 350 pessetes per litre.

El País, 2 de desembre de 1996

Es demana:

- (a) Raoneu la variació del preu d'un mercat de competència perfecta en funció dels desplaçaments de la seva corba d'oferta i expliqueu les causes que poden desplaçar aquesta corba. Apliqueu a la baixa actual del preu al mercat de l'oli. **[2 punts]**
- (b) Analitzeu els paràmetres que determinen la corba d'oferta d'una empresa i apliqueu al cas d'una empresa del sector de l'oli. Indiqueu dos exemples de cost fix i dos de cost variable. **[2 punts]**
- (c) Definiu el concepte d'economies d'escala i comenteu-ho d'acord amb la corba de costos i el punt o dimensió òptima de producció, a curt i a llarg termini. **[2 punts]**

[09] Segons la teoria clàssica de la microeconomia, «l'existència de població en situació d'atur no desitja és deguda a la fixació d'uns salaris reals al mercat del factor treball per sobre del salari d'equilibri». Raoneu aquesta afirmació segons els gràfics d'oferta i de demanda d'aquest mercat i expliqueu les causes d'aquest comportament del mercat de treball. **[2 punts]**

[10] Identifica els tres tipus d'estructura de mercat a què corresponen: **(1)** el mercat de serveis telefònics (suposa que hi ha una única empresa que ofereix aquest servei), **(2)** el mercat de l'automòbil (hi ha poques empreses) i **(3)** el mercat de la fruita (molts productors).

Es demana:

- (a) Digues el nom que correspon a cada tipologia de mercat.
- (b) Enumera les característiques pròpies de cada mercat.
- (c) Comenta breument com es determina el preu de mercat en cadascun d'ells.

[11] Expliqueu els desplaçaments de les corbes d'un mercat competitiu com el de la fruita si: **(a)** es dona una mala collita, i **(b)** els consumidors prefereixen un producte substitutiu, com per exemple els derivats làctics. Comenteu gràficament l'efecte resultant sobre el preu de la fruita. **[1 punt]**